

"Hakikatin tesiriyle, nefsin kör hissiyatına kapılmayarak, kalbin ve aklın dür-endişâne temayülâtına tâbi olmakla beraber, istikameti ve ihlâsı muhafaza edemediklerinden, o yüksek makamı muhafaza edemeyip ihtilâfa düşüyorlar." yüksek makam nedir, izah?

"Ehl-i hidayetın rekabetkârâne ihtilâfı, âkıbeti düşünmemekten ve kasr-ı nazardan olmadığı gibi; ehl-i dalâletin samimâne ittifakları, âkıbet-endişlikten ve yüksek nazardan değildir. Belki ehl-i hidayet, hak ve hakikatin tesiriyle, nefsin kör hissiyatına kapılmayarak, kalbin ve aklın dür-endişâne temayülâtına tâbi olmakla beraber, istikameti ve ihlâsı muhafaza edemediklerinden, o yüksek makamı muhafaza edemeyip ihtilâfa düşüyorlar."

"Ehl-i dalâlet ise, nefsin ve hevânın tesiriyle, kör ve âkıbeti görmeyen ve bir dirhem hazır lezzeti bir batman ilerideki lezzete tercih eden hissiyatın mukteziyatıyla, birbirine samimî olarak, muaccel bir menfaat ve hazır bir lezzet için şiddetli ittifak ediyorlar."(1)

Hidayet ehli insanlar, İslam'ın yüksek ve ulvi hakikatlerini görüp, onun etkisi altına girerek, nefsin kör hissiyatına tabi olmuyorlar. Yine hidayet ehli Müslümanların kalp ve akılları, hakiki istikbal olan ahireti görüp, ona müteveccih oluyorlar.

Yüksek makam; Müslümanın şu hakikatli halleridir. Lakin bu makamı sürekli zinde ve canlı tutamayıp, ihlası ve istikameti kaybettikleri için, aralarında bir ihtilaf ve ayrışma başlıyor. Demek o yüksek makamları elde etmek yeterli olmuyor, o makamların ihlas ve istikamet ile muhafaza edilmesi de gerekiyor.

Dalalet ehli insanların, bütün nazarları dünya ve içindeki nimetler olduğu için, onlar bu peşin ve hazır nimetleri elde etmek için, şiddetli bir şekilde ittifak ediyorlar. Müslümanların böyle adi ve alçak lezzetlere düşkünlüğü olmadığı için, ittifaka ihtiyaç hissetmiyorlar.

(1) bk. [Lem'alar, Yirminci Lem'a](#).